

tmmob
makina mühendisleri odası

**İŞ EKİPMANLARININ
PERİYODİK KONTROLÜ VE
İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİ**

PANEL

Havalandırma Tesisatı Periyodik Kontrolleri

Serhat ERDOĞAN
Makina Mühendisi
serhat.erdogan@mmo.org.tr

tmmob
makina mühendisleri odası

**İŞ EKİPMANLARININ
PERİYODİK KONTROLÜ VE
İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİ**

PANEL

Havalandırma Tesisatı

- Endüstriyel Havalandırma
- Restoran ve Mutfak Havalandırması
- Konfor Amaçlı Havalandırma

tmmob
makina mühendisleri odası

ENDÜSTRİYEL HAVALANDIRMA TESİSATI NEDİR ?

Fan, hava kanalı, menfez, davlumbaz, filtre vb.
elemanların kullanıldığı sistem her sistem havalandırma
sistemi DEĞİLDİR

Cebri veya doğal yöntemlerle işletmede bulunan hava
akışlarının kontrol edilebildiği sistemlere havalandırma
sistemi olarak tanımlanmalıdır.

tmmob
makina mühendisleri odası

Endüstriyel Havalandırma Tesisatı Neden Kurulmalıdır ?

- Çalışan sağlığını korumak
- Patlayıcı, parlayıcı ve zehirli gazları uzaklaştırmak
- Kayıp enerjiyi tekrar kullanabilmek
- Ham maddenin geri dönüşümünü sağlamak

tmmob
makina mühendisleri odası

Endüstriyel Havalandırmada Çalışma Prensibi

Kirletici ve istenmeyen gazların kaynağından emilip en kısa yoldan filtre edilmesinin ardından atmosfere deşarj edilmesi **ve** Kaynağından yapılan egzozun ardından işletme içerisinde oluşan taze hava ihtiyacının temin edilmesidir.

bu işlemler yapılırken

Hava akışı çalışanın çalışma tezgahından yükselen gazları solumayacağı yönde ve çalışanı üşütmeyecek hızda (yaklaşık 0,15 m/sn) olmalıdır.

tmmob
makina mühendisleri odası

Havalandırma Tesisatının Yanlış Kurulmasından Dolayı

- Çalışanlarda sağlık sorunları (koah, cilt ve deri hastalıkları, astım vb. üst solunum yolu hastalıkları)
- İşletme içerisinde dış ortama koku yayılması ve çevresel koku sorunları
- İşletme içerisinde oluşan basınç farklarından dolayı hava akışlarının kirli hacimden temiz hacimlere olması

tmmob
makina mühendisleri odası

Havalandırma Tesisatının Yanlış Kurulmasından Dolayı

- Yangın esnasında yangının kontrol altında alınmasını engellemek ve yangının şiddetini arttırması
- Yanlış yerleşimden kaynaklı havalandırmanın işletmeye bir faydası olmadan sadece enerji kaybına neden olması
- İşletme içerisinde ısıl dengesizlikler

tmmob
makina mühendisleri odası

Havalandırma Tesisatının Yanlış Kurulmasından Dolayı

- İşletme içerisinde nem oranının ayarlanamaması ve yüksek nem oranından kaynaklı işletme demirbaşlarında hızlı korozyon oluşması

tmmob
makina mühendisleri odası

Endüstriyel Havalandırma Sistemi Kurulumu

1. İşletmeye ait cihaz yerleşim projesinin oluşturulması
2. Cihaz yerleşim projesinin dikkate alınarak havalandırma sisteminin tasarımının yapılması
3. Projenin yerinde uygulanması
4. Uygulamadan sonra test ayar ve dengeleme ile sistem tasarımının ve uygulamanın ve performansın uyduğunun kontrolü

tmmob
makina mühendisleri odası

Endüstriyel Havalandırma Sistemi Kurulumu

Havalandırma sistemi kurulumundan sonra sistem üzerinde uzman olmayan birileri tarafından değişiklik yapılmamalıdır. Sistemde yapılan ufak bir değişiklik sistemin çalışma bütünlüğünü bozacaktır ve sisteminizin yanlış çalışmasına neden olacaktır.

tmmob
makina mühendisleri odası

**İŞ EKİPMANLARININ
PERİYODİK KONTROLÜ VE
İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİ**

PANEL

Havalandırma Sisteminde Kontroller

1. Havalandırma Sistemi Uygunluk İncelemesi
2. Havalandırma Sistemi Periyodik Kontrolü

tmmob
makina mühendisleri odası

**İŞ EKİPMANLARININ
PERİYODİK KONTROLÜ VE
İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİ**

PANEL

- 1. Havalandırma Sistemi Uygunluk İncelemesi:** Bütün işletmeyi kapsayan ve bir defaya mahsus bağımsız taraflarca yapılan kontroldür. İnceleme sonucunda olumsuzluk görülmesi durumunda havalandırma sistemi periyodik kontrolü yapılmamalıdır. Uygunsuz bir sistemde periyodik kontrol yapmanın bir anlamı yoktur.
- 2. Havalandırma Sistemi Periyodik Kontrolü:** Havalandırma sistemi uygunluk incelemesi raporunda olumsuzluk maddesi bulunmayan işletmelerde yılda en az bir defa yapılması gereken kontrollerdir.

tmmob
makina mühendisleri odası

Havalandırma Sistemi Uygunluk İncelemesinde Bulunması Gereken Kriterler

- Genel havalandırma kurallarına uygunluk
- Havalandırma projesinin varlığı
- Havalandırma projesi ile makine yerleşim planının uyuşması
- Proje ile uygulamanın örtüşmesi
- Sistemde görülen eksikliklerin ilgili standartlara atıfta bulunularak belirtilmesi
- Havalandırma cihazları performans ölçümü ve tasarım değerleri ile çalışma değerlerinin kıyası

tmmob
makina mühendisleri odası

Havalandırma Sistemi Periyodik Kontrolünde Bulunması Gereken Kriterler

- Ekipmanda fiziksel hasar olmamalıdır
- Cihaza ait temel parçaların olmalıdır
- Cihaz etiketleri cihaz üzerinde olmalıdır
- Cihaz içinde ve dışında su birikintisi, kir, yağ, pas olmamalıdır
- Cihaz filtreleri temiz olmalıdır
- Fan ve motor yağlanmış ve hizalanmış olmalıdır
- Fan kayışları gerilimi tolerans değerleri arasında olmalıdır ve kayışta hasar olmamalıdır

tmmob
makina mühendisleri odası

Havalandırma Sistemi Periyodik Kontrolünde Bulunması Gereken Kriterler

- Sistem çalışmaya başlarken ve çalışır vaziyette iken öngörülmeven ses ve gürültü olmamalıdır
- Ana sistemden çalıştır/durdur komutu verilerek çalışmalıdır
- Cihaz üzerinde acil kapama (panik butonu) olmalıdır
- Cihaza ait periyodik bakım ve temizlik çizelgesi olmalıdır
- Cihazda test ve balanslama işlemleri için yeterli yerler olmalıdır
- Bütün damper ve sensörler ulaşılabilir konumda olmalıdır

tmmob
makina mühendisleri odası

Havalandırma Sistemi Periyodik Kontrolünde Bulunması Gereken Kriterler

- Kanallar sağlam şekilde asılmış ve sabitlenmiş. Titreşim izolatörleri monte edilmiş olmalıdır
- Bütün damperler sıkıca kapanıp, strokunu tam ve kolayca yapabiliyor olmalıdır
- Kanallar temiz durumda olmalıdır
- Egzoz kanallarının dış ortama çıkış ağzları taze hava girişlerinden by-pass yapamayacak konumda olmalıdır
- Kanalların dış ortama çıkış ağzları hava hareketlerinden ve canlı girişlerinden korunmuş olmalıdır

tmmob
makina mühendisleri odası

Havalandırma Sistemi Periyodik Kontrolünde Bulunması Gereken Kriterler

- Kanalların ve boruların yalıtımları projesine uygundur ve zarar görmemiş vaziyette olmalıdır
- Menfezler, anemostatlar ve benzeri hava dağıtım ve toplama elemanları çalışanları rahatsız etmeyecek şekilde yerleştirilmiş olmalıdır

tmmob
makina mühendisleri odası

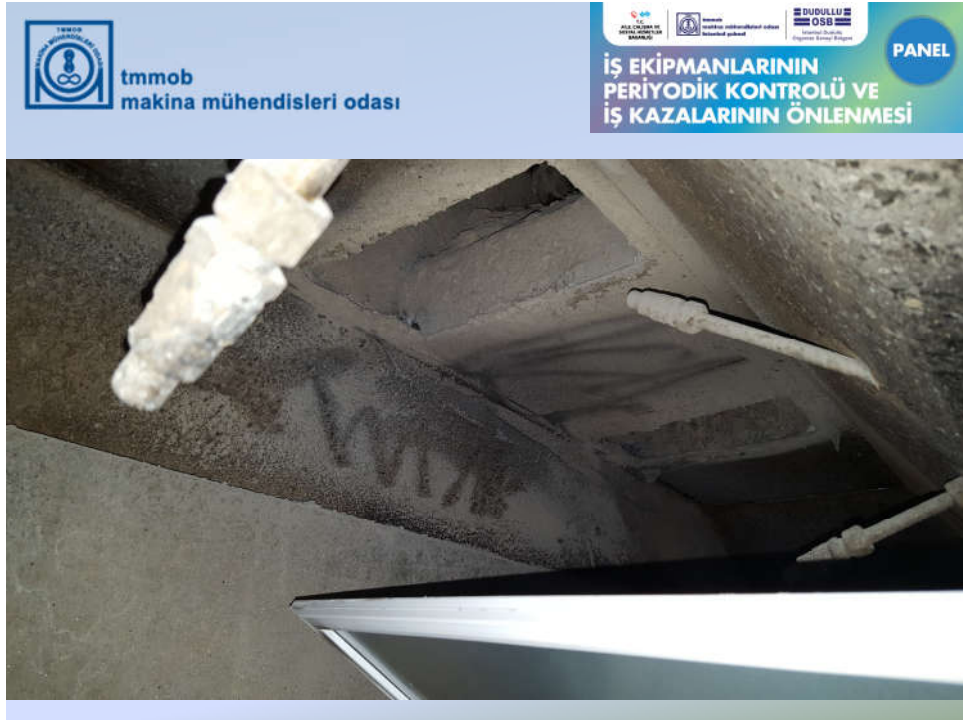

HAVALANDIRMA TESİSATI YILLIK PERİYODİK KONTROLÜ NEDEN YAPILMALI

tmmob
makina mühendisleri odası

İŞ EKİPMANLARININ
PERİYODİK KONTROLÜ VE
İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİ

PANEL

Teşekkürler ...

Serhat ERDOĞAN
Makina Mühendisi
serhat.erdogan@mmo.org.tr